

Reutilitzar la ciutat abans de construir-ne una altra

Publicat per [Interacció](#) [1] el 29/07/2014 - 14:46 | Última modificació: 11/05/2026 - 10:06

La crisi econòmica i l'esgotament d'un determinat model d'expansió urbana van deixar moltes ciutats plenes d'espais sense ús, equipaments infrautilitzats i projectes inacabats. El document *Estratègies de reactivació transitòria d'actius urbans en desús*, publicat per la Diputació de Barcelona, proposa una lectura especialment significativa d'aquest escenari: abans de continuar construint, calia aprendre a reutilitzar.

El text apareix en un moment marcat encara pels efectes de la crisi immobiliària i per la incapacitat de molts municipis per mantenir infraestructures concebudes sota la lògica del creixement permanent. La diagnosi és clara: solars abandonats, equipaments sobredimensionats, locals buits o espais públics sense activitat no són només un problema urbanístic. També són una qüestió política i cultural. El document defensa que aquests espais poden convertir-se en recursos socials, culturals i comunitaris si les administracions abandonen una mirada excessivament rígida de la planificació.

La idea central és la de l'"urbanisme adaptatiu". Davant un model urbà basat en la permanència, el control i la construcció d'infraestructures estables, l'autor proposa introduir lògiques temporals, flexibles i experimentals. No es tracta tant de completar grans projectes urbans com d'activar usos provisionals capaços de generar vida social, activitat econòmica o apropiació comunitària.

És precisament aquí on el document connecta amb molts debats culturals locals avui oberts. La crítica als "equipaments icònics" i a la "programació asèptica" és un qüestionament evident: la cultura no es garanteix només construint contenidors. També depèn de la capacitat d'activar usos, generar comunitat i adaptar els recursos existents a necessitats canviants.

El text recull exemples de reutilització temporal de locals comercials, antics espais industrials, solars o equipaments públics, i insisteix en un aspecte especialment rellevant per al món local: el procés importa més que el projecte acabat. La reactivació d'aquests espais requereix noves relacions entre administració, ciutadania i col·lectius locals. La governança deixa de funcionar només des de la planificació jeràrquica i incorpora formes més obertes de mediació i gestió compartida.

En aquest sentit, el document no és només una reflexió urbanística. També és una lectura política sobre la ciutat i sobre les limitacions d'un model de desenvolupament local basat en la construcció permanent. La pregunta que travessa tot el text esdevé especialment pertinent: què passa amb els espais, equipaments i infraestructures que no compleixen la funció per a la qual van ser concebuts? Esperar indefinidament que arribin recursos per completar-los o mantenir-los pot acabar convertint la ciutat en un catàleg de promeses aturades. Reactivar-los temporalment implica assumir que les polítiques públiques també poden operar des de la provisionalitat, l'assaig i l'adaptació.

La reutilització temporal d'espais en desús ha emergit després de la crisi com una alternativa als grans projectes urbans basats en l'expansió i la construcció permanent.

Referència

Fernández González, M. (2014). *Estratègies de reactivació transitòria d'actius urbans en desús*. Diputació de Barcelona

[Text complet \(pdf\)](#) [2]

Imatge: LaFabriKa-Detodalavida (Badajoz - Los Santos de Maimona)

Categories: Informe

Categories: Informes i documents

Etiquetes: planificació cultural

Etiquetes: governança cultural

Etiquetes: equipaments culturals

Etiquetes: desenvolupament territorial

Etiquetes: innovació cultural

- [3]

URL d'origen: <https://interaccio.diba.cat/blogs/2014/reutilitzar-la-ciutat%20>

Enllaços:

[1] <https://interaccio.diba.cat/members/interaccio>

[2] <https://interaccio.diba.cat/sites/interaccio.diba.cat/files/e140165.pdf>

[3] <https://interaccio.diba.cat/node/5251>

